Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 4**

[4013]-101

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2011

LANGUAGE SKILLS FOR MEDIA

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) Write an autobiography (around 250-300 words) of **any one** of the following : **[10]**

(a) Film Maker

(b) Photographer

Q.2) (A) Translate **one** of the following passages into Marathi or Hindi : **[05]**

(Students who don't know Hindi and Marathi should paraphrase both passages in own words.)

Srinagar Norwegian Crown Princess Mette Marit is scheduled to arrive on a 16-day private visit to India during which she will go for trekking in Ladakh region of Jammu and Kashmir. Princess Marit, wife of Norway's Crown Prince Haakon - the first in line to the throne, will arrive in Leh on September 18 for a 13-day stay, officials said today.

She is scheduled to start trekking on September 19 and the trip is scheduled to end on September 30 after passing through many picturesque valleys and mountains in Leh district of Ladakh region, they said.

While two security personnel from Norway will be accompanying the crown princess, the state police has been requested to provide two English-speaking personal security officers to her, they said. "The state police has been requested to keep the visit very private while making unobtrusive security arrangements for the dignitary," a senior official from VIP security cell in New Delhi wrote to J-K DGP Kuldeep Khoda.

OR

India is going to be a name on the Formula One map soon. Legends like Michael Schumacher, Fernando Alonso, Lewis Hamilton and others will set the track on fire in Delhi in the end of October. The race may be sometime away, but the interest levels are high already.

Industrialist Avinash Bhosale who has been to Monte Carlo when for F1, is eager to watch the race live in India too. "We were there in Monte Carlo when Lewis Hamilton won the Grand Prix. It was an extremely thrilling experience. We plan to see the F1 at New Delhi in October too and it will surely good fun."

With more than one lakh spectators, the race is surely going to be a grand affair. And everyone wants to be a part of the first race in India. Says industrialist Adar Poonawala, "Yes I'm definitely going for the race. Plus, its on a weekend. So there is no reason to miss it. Although I have watched the race live earlier in Monaco and other places, watching it live in India would be a different experience.

(B) Translate **one** of the following passages into English : **[05]**

पुणे : गुगल या इंटरनेटमधील जायंट कंपनीने मर्यादित ॲक्सेस असणाऱ्या 'गुगल प्लस'ची विंडो सर्वांसाठी खुली केली आहे. कंपनीने हँगआऊट हे नवे व्हीडिओ चॅटिंग फीचर समाविष्ट केले आहे. सर्च, गेम्स या फीचर्सचा समावेश प्रथमच नेटवर्किंग साइटवर केला आहे. या प्रतिस्पर्ध्यांवर लगेच मात करण्यासाठी 'फेसबुक' नेही कात टाकली आहे.

सोशल नेटवर्किंग साइट्सच्या वाढत्या लोकप्रियतेमुळे युजर्सना आपल्याकडे आकर्षित करून घेण्यासाठी बड्या कंपन्यांमध्ये नव्याने 'सोशल वॉर' सुरू झाल्याचेच यावरुन दिसते. 'गुगल'च्या प्लस ॲडव्हांटेजला टक्कर देण्यासाठी सोशल नेटवर्कमधील मार्क झुंकरबर्ग यांची 'दादा' कंपनी 'फेसबुक' नेही आपला 'फेस' बदलला ! यातील 'न्यूज फीड' आता आपल्याला ठळकपणे म्हणजे वृत्तपत्राच्या लूकमध्ये दिवत आहे. याचबरोबर इन्स्टंट चॅटसाठी 'टीकर' सुविधाही लाँच केली आहे. त्यामुळे आपण 'न्यूज फीड' शेअर केलेली व्यक्ती ऑनलाइन असेल, तर चॅट विंडोमध्ये न जाताही आपण थेट त्याच्याशी चॅटिंग करू शकतो.

'गुगल'ची ऑर्कुट व फेसबुक या दोन्ही सोशल नेटवर्किंग साइट्स २००४ मध्ये सुरु झाल्या. सुरुवातीला 'गुगल'ने बाजी जिंकली होती पण २००८ मध्ये नवी फीचर्स समाविष्ट करुन 'फेसबुक'ने 'ऑर्कुट' ला मागे टाकले. आपण मागे पडू नये म्हणून 'गुगल'ने जून, २०११ मध्ये 'प्लस' ही नवी सोशल नेटवर्किंग साइट लॉंच केली. मात्र सप्टेम्बरच्या मध्यापर्यंत त्याच्या चाचण्या सुरु होत्या.

OR

दिल्ली : विपक्ष और साथी दलों के भारी विरोध के बावजूद सरकार लोगों को महंगा एलपीजी सिलेंडर देने पर अडी लगती है । खबर है कि अब सरकार अपने प्रस्ताव में थोड़ा बदलाव कर विरोध कर रहे साथी दलों को मनाने की कोशिश करेंगी । एक परिवार को एक साल में मिलनेवाले सबसिडी वाले रसोई गैस सिलेंडर की संख्या ६ के बजाय ८ किए जाने का प्रस्ताव है ।

अब सरकारने ६ सिलेंडर का प्रस्ताव रखा है । इससे ज्यादा सिलेंडर लेने पर बाजार दर (याने करीब ७५० रुपये) पर भुगतान करना होगा । सरकार की दलील होगी कि एक परिवार १४.२ किलो गैस बाले सिलेंडर का उपयोग ४० से ५० दिन तक कर सकता है । इस हिसाब से एक साल में एक परिवार औसतन ६ से ८ सिलेंडर इस्तेमाल करता है । इसलिए नए प्रस्ताव से आम लोगों पर कोई खास असर नही पडेगा ।

खबर है कि नया प्रस्ताव, पुराने फार्मूले का विरोध कर रहे घटक दलों से संपर्क कर बनाया गया है । इस पर योजना आयोग व पेट्रोलियम मंत्रालय की हरी झंडी भी मिल गई है । सरकार अब इसे मंत्रीदल की बैठक में पारित करवाना चाहती है ।

Q.3) (A) Write a letter to your bank, requesting to note the change in your address. **[05]**

(B) Do as directed : **[10]**

(a) Add one prefix and one suffix to the word :

Weight

(b) Write synonyms (only one word) :

(i) Fabric

(ii) Midget

(c) Write antonyms (only one word) :

(i) Spicy

(ii) Chubby

(d) Make sentences using each or both the words in one sentence :

Human/humane

(e) Write the US spelling :

(i) Centre

(ii) Maths

(C) (a) Separate the subject and predicate : **[05]**

I shot an arrow into the air.

(b) Change from Active Voice into Passive Voice :

Who did this ?

(c) Use the correct Tense of the Verb :

They ________ at the mall. (to shop)

(d) Use the correct conjuction :

He has not written, ________ has he called me. (but, nor)

(e) Insert the proper punctuation :

Hurrah We won the match.

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 4**

[4013]-101

मराठी रूपांतर

माध्यमांसाठी भाषाकौशल्य

वेळ : 2 तास] **[एकूण गुण : 40**

प्र.1) पुढीलपैकी **कोणत्याही एका** विषयावर आत्मकथनात्मक लेख लिहा : (सुमारे २५० ते ३०० शब्द) **[10]**

(अ) चित्रपट निर्माता

(ब) छायाचित्रकार

प्र.2) (अ) पुढीलपैकी **एका** उताऱ्याचे इंग्रजीत भाषांतर करा : **[05]**

पुणे : गुगल या इंटरनेटमधील जायंट कंपनीने मर्यादित ॲक्सेस असणाऱ्या 'गुगल प्लस'ची विंडो सर्वांसाठी खुली केली आहे. कंपनीने हँगआऊट हे नवे व्हीडिओ चॅटिंग फीचर समाविष्ट केले आहे. सर्च, गेम्स या फीचर्सचा समावेश प्रथमच नेटवर्किंग साइटवर केला आहे. या प्रतिस्पर्ध्यांवर लगेच मात करण्यासाठी 'फेसबुक' नेही कात टाकली आहे.

सोशल नेटवर्किंग साइट्सच्या वाढत्या लोकप्रियतेमुळे युजर्सना आपल्याकडे आकर्षित करुन घेण्यासाठी बड्या कंपन्यांमध्ये नव्याने 'सोशल वॉर' सुरु झाल्याचेच यावरुन दिसते. 'गुगल'च्या प्लस ॲडव्हांटेजला टक्कर देण्यासाठी सोशल नेटवर्कमधील मार्क झुंकरबर्ग यांची 'दादा' कंपनी 'फेसबुक' नेही आपला 'फेस' बदलला ! यातील 'न्यूज फीड' आता आपल्याला ठळकपणे म्हणजे वृत्तपत्राच्या लूकमध्ये दिवत आहे. याचबरोबर इन्स्टंट चॅटसाठी 'टीकर' सुविधाही लॉंच केली आहे. त्यामुळे आपण 'न्यूज फीड' शेअर केलेली व्यक्ती ऑनलाइन असेल, तर चॅट विंडोमध्ये न जाताही आपण थेट त्याच्याशी चॅटिंग करू शकतो.

'गुगल'ची ऑर्कुट व फेसबुक या दोन्ही सोशल नेटवर्किंग साइट्स २००४ मध्ये सुरु झाल्या. सुरुवातीला 'गुगल'ने बाजी जिंकली होती पण २००८ मध्ये नवी फीचर्स समाविष्ट करुन 'फेसबुक'ने 'ऑर्कुट' ला मागे टाकले. आपण मागे पडू नये म्हणून 'गुगल'ने जून, २०११ मध्ये 'प्लस' ही नवी सोशल नेटवर्किंग साइट लॉंच केली. मात्र सप्टेम्बरच्या मध्यापर्यंत त्याच्या चाचण्या सुरु होत्या.

किंवा

दिल्ली : महागाईचा भडका उडाला असेलही; पण सरकार म्हणते की, शहरातील व्यक्ती खिशात ३२ रुपये असले की, एक दिवस आरामात जगू शकते. तर ग्रामीण भागात केवळ २६ रुपयांतच सगळे भागते.

सध्या महागाईने सर्वसामान्यांचे जगणे कठीण केले आहे. शहरात एका व्यक्तीला एक वेळ पोटाची खळगी भरण्यासाठी किमान ४० रुपये खर्च करावे लागतात. अर्थात् त्यामुळेही खळगी पूर्ण भरतेच असे नाही. पण याचा केंद्र सरकारला पत्ताच नाही आणि केंद्रीय नियोजन आयोगाला जाणीव नाही. त्यामुळेच शहरात खिशात ३२ रुपये असणारी आणि ग्रामीण भागात २६ रुपये असणारी व्यक्ती आता 'गरीब' असणार नाही. दारिद्र्यरेषेची व्याख्या करणाऱ्या नियोजन मंडळातील अर्थतज्ज्ञानी गरीबांना खाण्याचे प्रमाणही आखून दिले आहे. मंडळाच्या वतीने सर्वोच्च न्यायालयात तसा अहवालच देण्यात आला आहे.

आजच्या घडीला मुंबई, दिल्ली, बंगळुरु किंवा चेन्नई यासारख्या शहरातील चार माणसांच्या कुटुंबाने महिन्याला ३,८६० रुपये म्हणजेच प्रत्येकी ९६५ रुपये खर्च केले की, त्यांना गरीब मानता येणार नाही. ग्रामीण भागात हीच मर्यादा महिना ७८१ रुपये आहे. यापेक्षा जास्त खर्च करणाऱ्यांना दारिद्र्यरेषेखालील लोकांसाठी असलेल्या योजनांचा लाभ घेता येणार नाही. ही रक्कम केवळ खाण्यापिण्याकरिता नाही, तर या रकमेत घराचे व्याज, औषधे, कपडे, कामाच्या ठिकाणी जाण्यासाठी लागणारा प्रवासखर्च हेही भागवायचे आहे.

(ब) पुढीलपैकी **एका** उताऱ्याचे मराठीत भाषांतर करा : **[05]**

Srinagar : Norwegian Crown Princess Mette Marit is scheduled to arrive on a 16-day private visit to India during which she will go for trekking in Ladakh region of Jammu and Kashmir. Princess Marit, wife of Norway's Crown Prince Haakon - the first in line to the throne, will arrive in Leh on September 18 for a 13-day stay, officials said today.

She is scheduled to start trekking on September 19 and the trip is scheduled to end on September 30 after passing through many picturesque valleys and mountains in Leh district of Ladakh region, they said.

While two security personnel from Norway will be accompanying the crown princess, the state police has been requested to provide two English-speaking personal security officers to her, they said. "The state police has been requested to keep the visit very private while making unobtrusive security arrangements for the dignitary," a senior official from VIP security cell in New Delhi wrote to J-K DGP Kuldeep Khoda.

OR

India is going to be a name on the Formula One map soon. Legends like Michael Schumacher, Fernando Alonso, Lewis Hamilton and others will set the track on fire in Delhi in the end of October. The race may be sometime away, but the interest levels are high already.

Industrialist Avinash Bhosale who has been to Monte Carlo when for F1, is eager to watch the race live in India too. "We were there in Monte Carlo when Lewis Hamilton won the Grand Prix. It was an extremely thrilling experience. We plan to see the F1 at New Delhi in October too and it will surely good fun."

With more than one lakh spectators, the race is surely going to be a grand affair. And everyone wants to be a part of the first race in India. Says industrialist Adar Poonawala, "Yes I'm definitely going for the race. Plus, its on a weekend. So there is no reason to miss it. Although I have watched the race live earlier in Monaco and other places, watching it live in India would be a different experience.

Total No. of Questions : 4] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-102

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2011

NEWS REPORTING AND WRITING (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) Discuss the changing nature of News Beats and their importance. **[10]**

OR

Q.1) Explain the importance of Source of News and its credibility. **[10]**

Q.2) What care should be taken while reporting the firing incident on farmers who were agitating against the Government Policies ? **[10]**

OR

Q.2) Prepare a brief plan for coverage of the 'Monsoon' and its impact. **[10]**

Q.3) Explain the functions of 'Principal Correspondent'. **[10]**

OR

Q.3) Explain the importance of Technological Tools in Reporting. **[10]**

Q.4) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Maintaining a Diary

(b) Right To Information

(c) Reference Library

(d) Objectivity in News Reporting

Total No. of Questions : 4] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-102

मराठी रूपांतर

वृत्तसंकलन व लेखन (१)

वेळ : 2 तास] **[एकूण गुण : 40**

प्र.1) बातम्यांच्या कार्यक्षेत्रांचे (बीट) बदलते स्वरूप आणि त्यांचे महत्त्व यांची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) बातमीचा स्रोत आणि त्याची विश्वासार्हता यांचे महत्त्व स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.2) सरकारी धोरणाविरुद्ध आंदोलन करणाऱ्या शेतकऱ्यांवरील गोळीबाराच्या घटनेचे वार्तांकन करताना कोणती दक्षता घ्यावी, हे स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

प्र.2) मौसमी पाऊस आणि त्याचे परिणाम यांचे वार्तांकन कसे कराल, याचे नियोजन करा. **[10]**

प्र.3) मुख्य प्रतिनिधीच्या (प्रिन्सिपल कॉरस्पाँडंट) जबाबदाऱ्या आणि कामाचे स्वरूप यांची माहिती द्या. **[10]**

किंवा

प्र.3) वार्तांकन करताना तंत्रज्ञानाचे (टेक्नॉलॉजिकल टूल्स) सहाय्य कसे घेतले जाते, हे स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.4) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) बातमीदाराच्या डायरीचे महत्त्व

(ब) माहिती अधिकाराचा कायदा

(क) संदर्भ ग्रंथालय

(ड) वार्तांकनातील वस्तुनिष्ठता

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-103

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2011

NEWS EDITING (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) "An Ideal Newsroom and Teamwork leads to better Newspaper." Discuss. **[15]**

OR

Q.1) "A Sub-editor is a key person in the Newsroom." Discuss this statement highlighting the functions of a Sub-editor. **[15]**

Q.2) "Headlines have been called the 'display windows' of the Newspaper." Discuss. **[10]**

OR

Q.2) Discuss various types of Newspaper Page Layout. **[10]**

Q.3) Write short notes : **(Any Three)** **[15]**

(a) Use of Computers in Photo Editing

(b) Ethics of Photo Journalism

(c) Stylebook

(d) Main Types of Leads

(e) Role of News Editor

(f) Avoiding Cliche

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-103

मराठी रूपांतर

वृत्त संपादन (१)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) “आदर्श वृत्तदालन आणि सांघिक कार्यातून चांगल्या वृत्तपत्राची निर्मिती होते.” चर्चा करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) “उपसंपादक ही वृत्तदालनातील कळीच्या पदावरील व्यक्ती होय.” उपसंपादकाच्या कामासंदर्भात या विधानाची चर्चा करा. **[15]**

प्र.2) “मथळे म्हणजे वृत्रपत्राच्या ‘प्रदर्शनी खिडक्या’च होत.” चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.2) वृत्तपत्राच्या पानांच्या वेगवेगळ्या प्रकारच्या मांडणींची चर्चा करा. **[10]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही तीन**) **[15]**

(अ) छायाचित्र संपादनात संगणकाचा वापर

(ब) छायाचित्र पत्रकारितेतील नीतिमूल्ये

(क) शैलीपुस्तिका

(ड) ‘लीड’चे मुख्य प्रकार

(इ) वृत्तसंपादकाचे कार्य

(फ) झिजलेले शब्द टाळणे

Total No. of Questions : 4] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-104

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2011

FEATURE WRITING (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) For writing a good feature, style is very important. Explain with examples. **[10]**

OR

Q.1) "In the era of media explosion News Feature has got more importance than News itself." Discuss. **[10]**

Q.2) What are different types of Feature ? Explain their characteristics. **[10]**

OR

Q.2) "A good intro attract reader's attention to the Feature." Explain this statement with examples. **[10]**

Q.3) You are planning to interview Mr. Anna Hazare on 'Jan Lokpal Bill'. Write questions you may ask him. **[10]**

Q.4) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Column Writing

(b) Literary Value in News Features

(c) News Feature based on Surveys

(d) Importance of Research for Feature Writing

Total No. of Questions : 4] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-104

मराठी रूपांतर

वृत्तलेख लेखन (१)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

प्र.1) "उत्तम लेख लिहिण्यासाठी शैली ही महत्त्वाची बाब आहे." या विधानाची सोदाहरण चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) "माध्यम विपुलतेच्या सध्याच्या काळात वृत्तापेक्षा वृत्तलेखाला जास्त महत्त्व आले आहे." या विधानाची चर्चा करा. **[10]**

प्र.2) वृत्तलेखांचे विविध प्रकार त्यांच्या वैशिष्ट्यांसह नमूद करा. **[10]**

किंवा

प्र.2) "उत्तम अग्रभाग (इंट्रो) वाचकाचे लक्ष वृत्तलेखाकडे वेधून घेतो." हे सोदाहरण स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.3) अण्णा हजारे यांची जनलोकपाल विधेयक या विषयावर तुम्हाला मुलाखत घ्यायची आहे. त्यासाठीचे संभाव्य प्रश्न लिहा. **[10]**

प्र.4) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) स्तंभलेखन

(ब) वृत्तलेखांचे वाङ्मयीन मूल्य

(क) सर्वेक्षणावर आधारित वृत्तलेख

(ड) वृत्तलेखनासाठी संशोधनाचे महत्त्व

Total No. of Questions : 4+3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-105

M.J.M.C. (Semester - I) Examination - 2011

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES (I)

(Semester Pattern)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 80**

PART - I : MAKING OF MAHARASHTRA [MARKS : 40]

Q.1) Bhakti Movement shaped the Society in Maharashtra on the basis of new culture. Explain with examples. **[10]**

OR

Q.1) How Maratha Kingdom came into being ? What are the reasons behind the fall of Maratha Empire ? **[10]**

Q.2) Explain the Social Reform Movement in Maharashtra. **[10]**

OR

Q.2) Discuss the role of Revolutionaries from Maharashtra in Freedom Movement. **[10]**

Q.3) Give a brief account of Samyukta Maharashtra Movement. **[10]**

OR

Q.3) After the formation of Maharashtra, state politics took front seat rather than development, so regional imbalances still exists. Comment. **[10]**

Q.4) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Dyaneshwari

(b) Maharashtra Dharma

(c) Panchayat Raj in Maharashtra

(d) Mumbai - The Economic Capital of Nation

PART - II : CURRENT AFFAIRS [MARKS : 40]

Q.1) After winning Cricket World Cup Indian Players went down from Hero to Zero in England Tour, what are the reasons behind it ? What suggestions are coming out for improving the Indian Team's performance ? **[15]**

OR

Q.1) IPL Cricket had became a tool of entertainment rather than game, it is a way of making money for players and ruining their sport's skills. Comment. **[15]**

Q.2) Social Activist Anna Hazre is demanding Right to Recall the elected representatives. Express your views and suggestions. **[15]**

OR

Q.2) Why Maharashtra - Karnataka Boundary Dispute remained unresolved for years ? Explain the role of Central Government in it. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) B. S. Yeddyurrapa

(b) Wiki-Leaks

(c) Firing in Jaitapur and Maval

(d) Janlokpal Bill

Total No. of Questions : 4+3]   [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-105

मराठी रूपांतर

जागतिक दृष्टिकोन : मुद्दे, संकल्पना आणि आव्हाने (१)

Time : 3 Hours]   [Max. Marks : 80

भाग - १ : महाराष्ट्राची जडणघडण   [गुण : 40]

प्र.1) महाराष्ट्रातील भक्ती चळवळीने तत्कालीन समाजात एक नवीन संस्कृती रूजवली, हे विधान सोदाहरण स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) मराठा सत्तेचा उदय कसा झाला व नंतरच्या काळात या सत्तेच्या पराभवास कुठल्या गोष्टी कारण ठरल्या ? **[10]**

प्र.2) महाराष्ट्रातील सामाजिक सुधारणांच्या चळवळीतील विविध टप्प्यांची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.2) महाराष्ट्रातील क्रांतिकारकांनी स्वातंत्र्य चळवळीत कशा प्रकारे महत्त्वाची भूमिका पार पाडली ते विशद करा. **[10]**

प्र.3) संयुक्त महाराष्ट्र चळवळीचे स्वरूप थोडक्यात विशद करा. **[10]**

किंवा

प्र.3) महाराष्ट्र राज्याच्या स्थापनेनंतर राजकारणच अग्रभागी राहिले तर विकासाचा मुद्दा बाजूला पडला त्यामुळे काही भागांच्या विकासाचा अनुशेष अजूनही कायम आहे. या विधानाची चर्चा करा. **[10]**

प्र.4) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) ज्ञानेश्वरी (Dyaneshwari)

(ब) महाराष्ट्र धर्म

(क) महाराष्ट्रातील पंचायत राज

(ड) मुंबई - देशाची आर्थिक राजधानी

भाग - २ : चालू घडामोडी **[गुण : 40]**

प्र.1) विश्वचषक स्पर्धेतील विजयानंतर इंग्लंडमध्ये भारताच्या झालेल्या पराभवाची कारणे काय होती ? भारतीय संघाची कामगिरी सुधारण्यासाठी कोणत्या उपाययोजना केल्या जाणार आहेत ? **[15]**

किंवा

प्र.1) आयपीएल क्रिकेट स्पर्धेत खेळापेक्षा करमणुकीवर जास्त भर असतो तसेच खेळाडूही पैसा मिळवण्यासाठी या स्पर्धेत खेळतात त्यामुळे त्यांची क्रीडा कौशल्येही राखली जात नाहीत, या विधानाची चर्चा करा. **[15]**

प्र.2) ज्येष्ठ सामाजिक कार्यकर्ते अण्णा हजारे यांनी लोकप्रतिनिधींना परत बोलावण्याचा अधिकार देण्याची मागणी केली आहे. यासंबंधी तुमची मते व सूचना मांडा. **[15]**

किंवा

प्र.2) महाराष्ट्र - कर्नाटक सीमाप्रश्न प्रदीर्घ काळ लांबण्याची कारणे काय ? केंद्र सरकारची या वादातील भूमिका स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) बी. एस. येडीयुरप्पा

(ब) विकीलिक्स

(क) जैतापूर व मावळ येथील गोळीबार

(ड) जनलोकपाल विधेयक

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-201

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

NEWS REPORTING AND WRITING (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) "News Values have changed due to cut-throat competition in media." Discuss this statement with proper examples. **[10]**

OR

Q.1) Sachin Tendulkar is going to visit your city. How would you plan reporting of this event ? **[10]**

Q.2) Central Budget has proposed incentives to Industry. How would you present this news in your local newspaper through reactions ? **[10]**

OR

Q.2) Discuss the techniques of interviewing prominent political leader or film star in Bollywood. **[10]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Ramdev Baba

(b) Crime Beat

(c) 'Rail Roko' against Price Rise

(d) Writing News about Facebook

Q.4) Write 200 word news on following events : **(Any Two)** **[10]**

(a) Visit of Prime Minister to your city

(b) Unseasonal Rain

(c) Pt. Bhimsen Joshi's Funeral

(d) Priyanka Chopra gets Pune Award

Total No. of Questions : 4] [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-201

मराठी रूपांतर

वृत्तसंकलन आणि लेखन (२)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) "प्रसारमाध्यमांतील जीवघेण्या स्पर्धेमुळे वृत्तमूल्यांमध्ये बदल झाला आहे." योग्य ती उदाहरणे देऊन या विधानाची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) सचिन तेंडूलकर तुमच्या शहराला भेट देणार आहे. या घटनेच्या वार्तांकनासाठी कशी योजना आखाल ? **[10]**

प्र.2) केंद्रीय अर्थसंकल्पामध्ये उद्योगसेवांसाठी काही प्रोत्साहक तरतूदींचा प्रस्ताव ठेवण्यात आला आहे. तुमच्या स्थानिक वृत्तपत्रात यासंबंधीचे वृत्त प्रतिक्रियांच्या संकलनातून कसे द्याल ? **[10]**

किंवा

प्र.2) राजकारणातील प्रभावी व्यक्ती किंवा बॉलिवूडमधील चित्रताऱ्याच्या मुलाखतीसाठी आवश्यक असणाऱ्या तंत्रांची चर्चा करा. **[10]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) रामदेव बाबा

(ब) गुन्हेगारी क्षेत्राचे वार्तांकन

(क) भाववाढीविरुद्ध 'रेल रोको' आंदोलन

(ड) 'फेसबुक' संबंधीच्या बातम्यांचे लेखन

प्र.4) खालील घटनांवर प्रत्येकी दोनशे शब्दांची बातमी लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) पंतप्रधानांची तुमच्या शहराला भेट

(ब) अवेळी पाऊस

(क) पंडित भीमसेन जोशी यांच्यावरील अंत्यसंस्कार

(ड) प्रियंका चोप्राला 'पुणे सन्मान'

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-202

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

NEWS EDITING (II)

(Semeter Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Describe the nature and functioning of 'Convergent Newsroom'. **[10]**

OR

Q.1) What do understand by the word 'Convergent Newsroom' ? Compare the Convergent Newsroom with the Traditional Newsroom. **[10]**

Q.2) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Letters to the Editor

(b) Facebook

(c) Planning for Special Stories

(d) Info-graphics

Q.3) As Chief Sub-editor on the night shift of Pune or Nasik daily, how would you plan the front page layout using the given items ? **[20]**

Instructions :

(i) Use the dummy sheet supplied to you and briefly explain the reasons for your selection in the answer-book.

(ii) Indicate space for cartoons, temprature, photographs and ads.

(iii) You are free to select any number of news items.

(iv) *Mark the point size and columns of headlines clearly (e.g. 36 pts. $\times$ 3 cols.)*

(v) *Write seat number on your dummy sheet and attach it to your answer-book.*

(1) Bangalore : Ireland pull off stunning win against England.

(2) New Delhi : Umbrella Bill on child abuse before cabinet today.

(3) Pune : Medical Fee hike from next academic year.

(4) New Delhi : SC slams Raja over remark.

(5) New Delhi : Govt. against mercy killing.

(6) Islamabad : Pak Minorities Minister shot dead.

(7) New Delhi : SC Verdict on Thomas' appointment today.

(8) Dhaka : Grameen Bank founder, MD Yunus sacked.

(9) New Delhi : Delhi Court allows closure of Bofors Case.

(10) New Delhi : Thackeray, L K get SC notice on Babri.

(11) New Delhi : Veteran Congress leader Arjunsingh dies at 81.

(12) Pune : C-DAC's healthcare tool receives award.

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-202

मराठी रूपांतर

वृत्तसंपादन (२)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) माध्यमसमुच्चयाच्या वृत्तदालनाच्या स्वरूपाचे आणि त्याच्या कार्यपद्धतीचे वर्णन करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) 'माध्यमसमुच्चयाचे वृत्तदालन' (कन्व्हर्जंट न्यूजरूम) म्हणजे काय ? संमिलित वृत्तदालनाची जुन्या पारंपरिक वृत्तदालनाशी तुलना करा. **[10]**

प्र.2) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) वाचकांची पत्रे

(ब) फेसबुक

(क) खास बातम्यासाठीचे नियोजन

(ड) माहिती रेखाटने

प्र.3) पुणे किंवा नाशिक येथून प्रसिद्ध होणाऱ्या दैनिकात रात्रपाळीस मुख्य उपसंपादक या नात्याने काम करीत असताना पुढील बातम्यांच्या आधारे पहिले पान कसे लावाल त्याचा आराखडा द्या : **[20]**

सूचना :

(i) सोबत दिलेल्या डमीचा वापर करा आणि बातम्यांच्या निवडीची सविस्तर कारणे उत्तरपत्रिकेत लिहा.

(ii) *व्यंग्यचित्रे, तापमान, छायाचित्रे व जाहिरात यांच्या जागा दाखवा.*

(iii) *बातम्यांची निवड तुम्ही करा आणि एकूण खंख्याही तुम्ही ठरवा.*

(iv) *मथळ्यांना टंकाकार व स्तंभाकार द्या. (उदा. ३६ पॉइंट बोल्ड × ३ कॉलम्स)*

(v) *डमी कागदावर तुमचा परीक्षा क्रमांक लिहा व तो तुमच्या उत्तरपत्रिकेस जोडा.*

(१) बंगळूर : आयर्लंडचा इंग्लंडवर विजय

(२) नवी दिल्ली : बालकांच्या छळवणुकीच्या प्रतिबंधाचे विधेयक आज केंद्रीय मंत्रीमंडळापुढे.

(३) पुणे : पुढील शैक्षणिक वर्षापासून वैद्यकीय अभ्यासक्रमाच्या शुल्कात वाढ

(४) नवी दिल्ली : सर्वोच्च न्यायालयाने राजा यांना चपराक

(५) नवी दिल्ली : दयाहननास केंद्र सरकारचा विरोध

(६) इस्लामाबाद : पाकिस्तानच्या अल्पसंख्याक मंत्र्याची हत्या

(७) नवी दिल्ली : थॉमस यांच्या नेमणुकीसंदर्भात सर्वोच्च न्यायालयाचा आज निकाल

(८) ढाका : ग्रामीण बँकेच संस्थापक - संचालक युनूस यांची हकालपट्टी

(९) नवी दिल्ली : दिल्ली न्यायालयाने बोफार्स खटला गुंडाळला

(१०) नवी दिल्ली : ठाकरे आणि अडवाणी यांना बाबरी प्रकरणी सर्वोच्च न्यायालयाची नोटिस

(११) नवी दिल्ली : प्रसिद्ध कॉंग्रेस नेते अर्जुनसिंग यांचे निधन

(१२) पुणे : सीडॅकच्या आरोग्यसाधनाला पुरस्कार

Seat No.

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-203

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

FEATURE WRITING (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Explain the nature of a Column. How does it differ from other Feature Articles ? **[10]**

OR

Q.1) "Letters to the Editor are more widely read than Editorials." Comment and suggest ways to make Letters Column more exciting. **[10]**

Q.2) Why it is important to separate the News Pages from the Views Pages in Newspaper ? The Edit Page is called the Prestige Page of Newspaper. Why ? **[15]**

OR

Q.2) What are the steps and ingredients of Editorial Writing ? **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Three)** **[15]**

(a) Op-ed Page

(b) Types of Editorials

(c) Syndicated Columns

(d) Purpose and Style of Editorial Writing

(e) Travelogues

(f) Sunday Suppliments

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-203

मराठी रूपांतर

वृत्तलेख लेखन (२)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) स्तंभलेखनाचे स्वरूप स्पष्ट करा. अन्य वृत्तलेखांपेक्षा स्तंभलेखानाचे स्वरूप वेगळे कसे असते ? **[10]**

किंवा

प्र.1) "वाचकांचा पत्रव्यवहार हे सदर अग्रलेखापेक्षा अधिक व्यापक प्रमाणात वाचले जाते." या विधानावर भाष्य करा. तसेच वाचकांच्या पत्रव्यवहारचे सदर अधिक रंजक कसे करता येईल याबद्दल सूचना करा. **[10]**

प्र.2) वृत्तपत्रातील बातम्यांची पाने आणि मतदर्शक पाने एकमेकांपासून भिन्न करणे का महत्त्वाचे असते ? अग्रलेखाच्या पानाचा उल्लेख 'प्रतिष्ठेचे पान' असा केला जातो तो का ? **[15]**

किंवा

प्र.2) अग्रलेख लेखनाच्या पायऱ्या व त्याचे घटक कोणते ? **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही तीन**) **[15]**

(अ) अग्रलेखाच्या पानासमोरील पान

(ब) अग्रलेखाचे प्रकार

(क) सिंडिकेटेड स्तंभलेखन

(ड) अग्रलेख लेखनामागील हेतू आणि त्याची शैली

(इ) प्रवासवर्णनपर लेख

(फ) रविवार पुरवण्या

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-204

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Do you think India is a 'Modern Nation-state' ? Discuss it in the context of democratic standards, political identities, secularism and multiculturalism. **[10]**

OR

Q.1) Explain Concept of 'Civil Society'. What is the reason of its rising importance in the context of 'India against Corruption' ? **[10]**

Q.2) Do you think conflicts are inevitable in Democratic Society ? Explain in the context of the Jaitapur and Pawana (Maval) Firing Incidents. **[10]**

OR

Q.2) In West Bengal CPM rule was ended by Mamta Banerjee's Trianmool Congress. Do you think there is a change of revival for left parties in the Indian Politics ? Explain. **[10]**

Q.3) Write short notes : **(Any Four)** **[20]**

(a) Hina Rabbani Khar's India Visit

(b) Gautam Rajadhayksh

(c) Anna Hazare

(d) Riots in London

(e) Steve Jobs

(f) N. Narayanmurty

(g) Team India's England Tour

(h) Economic Crisis in USA

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-204

मराठी रूपांतर

जागतिक दृष्टिकोन : मुद्दे, संकल्पना आणि आव्हाने (२)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) भारत हे आधुनिक 'राष्ट्र-राज्य' आहे असे तुम्हाला वाटते काय ? लोकशाही परंपरा, राजकीय ओळख, धर्मनिरपेक्षता व बहुसांस्कृतिकता या संदर्भात स्पष्टीकरण करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) 'नागरी समुदाय' (सिव्हिल सोसायटी) ही संकल्पना स्पष्ट करा. 'भ्रष्टाचारविरोधी भारत' आंदोलनाच्या पार्श्वभूमीवर नागरी समुदायाचे महत्त्व वाढण्याची कारणे स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.2) लोकशाही समाजात संघर्ष हे अपरिहार्य असतात असे तुम्हाला वाटते काय ? जैतापूर व मावळ येथील गोळीबारांच्या घटनांच्या पार्श्वभूमीवर चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.2) पश्चिम बंगालमध्ये मार्क्सवादी कम्युनिस्ट पक्षाची सत्ता ममता बॅनर्जी यांनी संपुष्टात आणली. या पार्श्वभूमीवर भारतीय राजकारणात डाव्या पक्षांचे पुनरुज्जीवन होण्याची शक्यता आहे काय, याची चर्चा करा. **[10]**

प्र.3) टिपा लिहा : **(कोणत्याही चार)** **[20]**

(अ) हिना रब्बानी खार यांची भारत भेट

(ब) गौतम राजाध्यक्ष

(क) अण्णा हजारे

(ड) लंडन दंगल

(इ) स्टीव्ह जॉब्ज

(फ) एन. नारायणमूर्ती

(ग) भारतीय क्रिकेट संघाचा इंग्लंड दौरा

(ह) अमेरिकेतील आर्थिक पेचप्रसंग

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-205

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

TRENDS IN JOURNALISM (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) How Journalism developed as a Profession in India ? Write brief historical account. **[10]**

OR

Q.1) Explain the contribution and role of Indian Press in Freedom Movement. **[10]**

Q.2) What is the role of Free Press in a Democratic Country like India ? Explain with examples. **[10]**

OR

Q.2) Which is your favorite Newspaper ? Explain salient features and editorial policy of it. **[10]**

Q.3) Write short notes : **(Any Four)** **[20]**

(a) Movable Type

(b) Penny Press

(c) Raja Rammohan Roy

(d) Hicky's Gazette

(e) Dr. Babasaheb Ambedkar's Journalism

(f) Maharashtra Times in Pune

(g) Press Trust of India

(h) District Newspapers in Maharashtra

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-205

मराठी रूपांतर

पत्रकारितेतील प्रवाह

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) भारतात पत्रकारितेचा व्यवसाय कसा विकसित झाला ? ऐतिहासिक दृष्टिकोनातून थोडक्यात आढावा घ्या. **[10]**

किंवा

प्र.1) स्वातंत्र्य चळवळीतील भारतीय वृत्तपत्रांचे योगदान व भूमिका स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.2) भारतासारख्या लोकशाही देशात नियंत्रणमुक्त वृत्तपत्रांची भूमिका स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

प्र.2) तुमच्या पसंतीचे वृत्तपत्र कोणते ? त्याची ठळक वैशिष्ट्ये आणि संपादकीय धोरण स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही चार**) **[20]**

(अ) हलता टंक (मूव्हेबल टाइप)

(ब) पेनी प्रेस

(क) राजा राममोहन रॉय

(ड) हिकीज गॅझेट

(इ) डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांची पत्रकारिता

(फ) पुण्यात 'महाराष्ट्र टाइम्स'

(ग) प्रेस ट्रस्ट ऑफ इंडिया

(ह) महाराष्ट्रातील जिल्हापत्रे

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-206

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

TV JOURNALISM (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) As an Audio-Visual Medium what are the advantages and disadvantages of a Camera in Television News ? **[15]**

OR

Q.1) What are the characteristics of a Good Television News Script ? How does the script play a key role in Television News Presentation ? **[15]**

Q.2) Describe the changes occurred in presentation as well as the Technology used in Television News. **[15]**

OR

Q.2) Describe the Journey of Television Journalism in India. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Qualities of a Good News Reporter

(b) New Trends in Television News

(c) On-line and Off-line Edit

(d) Significance of Piece to Camera in Television News

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-206

मराठी रूपांतर

दूरचित्रवाणी पत्रकारिता (१)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) एक दृक्-श्राव्य माध्यम म्हणून दूरचित्रवाणीच्या बातम्यांमधील फायदे-तोटे कोणते ? **[15]**

किंवा

प्र.1) दूरचित्रवाणीच्या उत्तम वृत्तसंहितेची वैशिष्ट्ये कोणती ? दूरचित्रवाणीच्या बातम्यांच्या सादरीकरणात वृत्तसंहिता महत्त्वाची भूमिका कशी बजावते ? **[15]**

प्र.2) दूरचित्रवाणी वृत्तामध्ये सादरीकरण व तंत्रज्ञानामध्ये कोणकोणते बदल झाले त्याचे वर्णन करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) भारतातील दूरचित्रवाणी पत्रकारितेच्या वाटचालीचा आढावा घ्या. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) उत्तम वार्ताहराला आवश्यक गुणसंपदा

(ब) दूरचित्रवाणी पत्रकारितेतील नवे प्रवाह

(क) ऑन-लाइन आणि ऑफ-लाइन एडिट

(ड) दूरचित्रवाणीच्या बातम्यांमध्ये पीस टू कॅमेऱ्याचे महत्त्व

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-207

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

RADIO JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) What are the different types of Radio News Bulletins ? Why is it necessary to define and indicate (to the listeners) the scope of news coverage of a Bulletin ? Explain with suitable examples. **[15]**

OR

Q.1) Enumerate various programme formats used to present news and current affairs programmes and explain why is radio interview one of the most engaging programmes on Radio ? How crucial is the interviewer's role in making an interview successful ? **[15]**

Q.2) Trace the entire process of compilation and broadcast of a 10 Minute Radio News Bulletin. **[15]**

OR

Q.2) What is place of Radio News Broadcasts in India today among the various news media that are available to the audience ? Is it necessary, and possible to increase the impact of Radio Journalism in India ? **[15]**

Q.3) Write short notes on **any two** of the following : **[10]**

(a) Phonos

(b) Voicecasts

(c) Headlines of a News Bulletin

(d) Good News-reading

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-207

मराठी रूपांतर

नभोवाणी पत्रकारिता

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) नभोवाणी बातमीपत्रांचे विविध प्रकार कोणते ? प्रत्येक बातमीपत्राची व्याप्ती निश्चित करणे आणि श्रोत्यांसाठी तसे निर्देशित करणे आवश्यक का असते ? समर्पक उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) बातम्या आणि चालू घडामोडींवर आधारित कार्यक्रम सादर करण्यासाठी वापरल्या जाणाऱ्या कार्यक्रम रूपबंधांची नावे सांगून मुलाखत हा नभोवाणीवरील सर्वांत रंजक कार्यक्रम का मानला जातो ते सांगा. मुलाखत यशस्वी होण्यात मुलाखतकाराची भूमिका कितपत महत्त्वाची असते ? **[15]**

प्र.2) दहा मिनिटांचे नभोवाणी बातमीपत्र तयार करण्यापासून ते प्रसारित करण्यापर्यंतच्या प्रक्रियेचे सविस्तर वर्णन करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) भारतात सध्या उपलब्ध असलेल्या विविध वृत्तमाध्यमांमध्ये नभोवाणी बातमीपत्रांचे स्थान काय आहे ? नभोवाणी पत्रकारितेचा प्रभाव वाढवणे आवश्यक व शक्य आहे का ? **[15]**

प्र.3) पुढीलपैकी **कोणत्याही दोन** विषयांवर टिपा लिहा : **[10]**

(अ) फोनोज

(ब) व्हॉइसकास्ट्स

(क) बातमीपत्रातील ठळक बातम्या

(ड) चांगले वृत्तनिवेदन

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-208

M.J.M.C. (Semester - II) Examination - 2011

NEW MEDIA (I)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) What is Internet ? Explain its impact on other media and also on the Society. **[15]**

OR

Q.1) What is the difference between New Media and Traditional Media ? Explain with examples. **[15]**

Q.2) What are the salient features of On-line Journalism ? Explain with examples. **[15]**

OR

Q.2) Illustrate with examples how Story Structure on News Websites is different than the Newspapers. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Social Networking

(b) Wiki-Leaks

(c) Plagiarism

(d) Citizen Journalists

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 1

[4013]-208

मराठी रूपांतर

नवमाध्यमे (१)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) इंटरनेट म्हणजे काय ? त्याचा इतर माध्यमांवरील आणि समाजावरील परिणाम विशद करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) नवमाध्यमे आणि पारंपरिक माध्यमे यांमधील फरक उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.2) ऑनलाइन पत्रकारितेची ठळक वैशिष्ट्ये कोणती ? सोदाहरण स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) वृत्त संकेतस्थळांवरील बातमीची रचना वृत्तपत्रांमधील बातम्यांपेक्षा वेगळी कशी असते, हे उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) सोशल नेटवर्किंग

(ब) विकीलीक्स

(क) वाङ्मयचौर्य

(ड) नागरिक बातमीदार

Total No. of Questions : 5] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-301

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

COMMUNICATION : THEORY AND PRACTICE

(Semester Pattern)

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 80**

Instructions :

(1) All questions are compulsory, however they have internal options.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) Explain the main characteristics of Mass Communication as it developed historically. Which of these characteristics are changing fast in recent years ? **[15]**

OR

Q.1) Explain Concept 'Cultural Hegemony'. What role do media play in creating Cultural Hegemony ? Cite contemporary examples. **[15]**

Q.2) "It is in the nature of media economics that media ownership tends to get concentrated in fewer hands." Discuss the statement in Indian context with examples. **[15]**

OR

Q.2) "The idea of 'Genre' is central for media professionals for producing content and for audiences to make sense of the content." Explain the statement in context of Journalism. **[15]**

Q.3) Why Audience Measurement is becoming increasingly important for Media Industry ? Give examples of Audience Measurement Exercises in Indian Media Industry. **[15]**

OR

Q.3) Explain the term 'Media Convergence' and discuss its broad status in the context of a country of your choice. **[15]**

Q.4) "The political process in India is increasingly getting media centric." Explain your position on the statement and justify with examples. **[15]**

OR

Q.4) "Publicity is like oxygen for terrorism but the irony is that media has to unfortunately but inevitably provide it because terrorism unleashes violence." Explain the statement. **[15]**

Q.5) Write brief notes on **any two** from the following : **[20]**

(a) Development Media (Press) Theory

(b) Structural School (Tradition) of Audience Research

(c) Gate-keeping Process in Journalism

(d) Basic Principles of 'Modernism' as an Ideology

Total No. of Questions : 5] [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-301

मराठी रूपांतर

संज्ञापन : सिद्धान्त आणि व्यवहार

Time : 3 Hours] **[Max. Marks : 80**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहे. मात्र प्रत्येक प्रश्नांला अंतर्गत पर्याय दिलेले आहेत.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नाला असलेले गुण दर्शवितात.

प्र.1) जनसंज्ञापनाच्या इतिहासाच्या संदर्भात त्याची प्रमुख वैशिष्ट्ये स्पष्ट करा. गेल्या काही वर्षामध्ये त्यापैकी कोणती वैशिष्ट्ये वेगाने बदलत चालली आहेत ? **[15]**

किंवा

प्र.1) 'सांस्कृतिक प्रभूसत्ता' ही संकल्पना स्पष्ट करा. अशी प्रभूसत्ता निर्माण होण्याच्या प्रक्रियेमध्ये प्रसारमाध्यमांची काय भूमिका असते ? समकालीन उदाहरणे द्या. **[15]**

प्र.2) "प्रसारमाध्यमांची मालकी मुठभर व्यक्तीच्या हाती एकवटत जाणे हे प्रसारमाध्यमांच्या आर्थिकतेचे एक अंगभूत वैशिष्ट्ये आहे." भारतीय संदर्भात या विधानाची उदाहरणासह चर्चा करा. **[15]**

किंवा

प्र.२) "माध्यम व्यावसांयिकांना त्यातील आशय तयार करण्यासाठी तर त्याच्या ग्राहकांना त्या आशयाचा अर्थ लावण्यासाठी आशयाच्या रचनाबंधाची संकल्पना मध्यवर्ती ठरते." पत्रकारितेच्या संदर्भात हे विधान स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) माध्यम उद्योगासाठी ग्राहक मापन दिवसेंदिवस अधिकाधिक महत्त्वाचे का ठरत आहे ? भारतीय माध्यम उद्योगातील ग्राहक मापनाची काही उदाहरणे द्या. **[15]**

किंवा

प्र.3) माध्यम एकात्मीकरण अर्थात् मीडिया कॉन्व्हर्जन्स ही संकल्पना स्पष्ट करा आणि कोणत्याही एका देशांच्या संदर्भात ही संकल्पना प्रत्यक्ष व्यवहारात किती उतरली आहे याची चर्चा करा. **[15]**

प्र.4) "भारतातील राजकीय प्रक्रिया अधिकाधिक माध्यमकेंद्री होत चालली आहे." या विधानाबाबत तुमची भूमिका काय आहे ते उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.4) "प्रसिद्धी हा दहशतवादाचा प्राणवायू आहे मात्र दहशतवाद हिंसा घडवून आणत असल्याने हा प्राणवायू पुरविणे माध्यमांना दुर्दैवाने अपरिहार्यपणे भाग पडते." हे विधान स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.5) खालीलपैकी **दोन** विषयांवर थोडक्यात टिपा लिहा : **[20]**

(अ) विकासवादी माध्यमाचा सिद्धान्त

(ब) माध्यम ग्राहक संशोधनाचे रचनाकेंद्री दृष्टिकोन

(क) पत्रकारितेच्या संदर्भात द्वारपाल संकल्पना आणि प्रक्रिया

(ड) आधुनिकता या विचारप्रणालीची काही प्रमुख वैशिष्ट्ये

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-302

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

MEDIA RESEARCH METHODS

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) What is 'Review of Literature' ? Explain its significance in the Research. **[15]**

OR

Q.1) Why Validity is important for any Research ? Explain the types of Validity with examples. **[15]**

Q.2) Prepare a Research Design on **any one** of the following topics : **[15]**

(a) Changing Media Habits of Urban/Rural Youths

(b) Use of Media in School Education

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Field Observations

(b) Research Ethics

(c) Experimental Research

(d) Case Studies

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-302

मराठी रूपांतर

माध्यम संशोधन पद्धती

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

प्र.1) 'पूर्वसाहित्याचा आढावा' म्हणजे काय ? संशोधनातील त्याचे महत्त्व स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) संशोधनात वैधता का महत्त्वाची असते ? तिचे विविध प्रकार सोदाहरण स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.2) पुढीलपैकी **कोणत्याही एका** विषयासंबंधी संशोधन आराखडा सादर करा : **[15]**

(अ) शहरी किंवा ग्रामीण तरुणांच्या बदलत्या माध्यमविषयक सवयी

(ब) शालेय शिक्षणात माध्यमांचा वापर

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) क्षेत्रीय निरीक्षण

(ब) संशोधनातील नैतिकता

(क) प्रायोगिक संशोधन

(ड) व्यष्टी अध्ययन

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-303

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

WORLD VIEW : ISSUES, IDEAS AND CHALLENGES (III)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) "With changing world scenario it is necessary to change the structure of United Nations." Discuss. **[10]**

OR

Q.1) In modern times what should be the role of SAARC ? Explain. **[10]**

Q.2) What are the reasons behind the People's Agitations in Tunisia, Egypt, Syria and Libya ? In Saudi Arabia Women got voting rights. Do you think that it is a fallout of Arab Spring ? **[10]**

OR

Q.2) Do you think America will loose its Super Power Status due to Economic Crisis ? Discuss. **[10]**

Q.3) Write short notes : **(Any Four)** **[20]**

(a) Anna Hazare’s Agitation against Corruption

(b) Neelima Misra

(c) Future of Indian Cricket after defeat in England

(d) Mohan Dharia

(e) I-Pad-2

(f) Falling Female - Male Ratio

(g) Khadakwasla Assembly By-elections

(h) 2-G Scam

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 2

[4013]-303

मराठी रूपांतर

जागतिक दृष्टिकोन : मुद्दे, संकल्पना आणि आव्हाने (३)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) “बदलत्या जागतिक परिस्थितीत संयुक्त राष्ट्रसंघाची रचना बदलणे गरजेचे बनले आहे.” या विधानाची चर्चा करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) आधुनिक काळात ‘सार्क’ची बदलती भूमिका काय असावी, असे तुम्हाला वाटते ? स्पष्ट करा. **[10]**

प्र.2) ट्युनिशिया, इजिप्त, सीरिया, लीबिया या देशातील जनचळवळीची कारणे काय होती ? सौदी अरेबियात महिलांना मतदानाचा अधिकार देण्यात आला, तो अरब देशातील जनचळवळींचा (अरब स्प्रिंग) परिणाम होता असे तुम्हाला वाटते काय ? **[10]**

किंवा

प्र.2) आर्थिक पेचप्रसंगामुळे अमेरिका महासत्तेचे स्थान गमावण्याची शक्यता तुम्हाला वाटते काय ? चर्चा करा. **[10]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही चार**) **[20]**

(अ) अण्णा हजारे यांचे भ्रष्टाचारविरोधी आंदोलन

(ब) नीलिमा मिश्रा

(क) इंग्लंडमधील पराभवानंतर भारतीय क्रिकेटचे भवितव्य

(ड) मोहन धारिया

(इ) आय पॅड २

(फ) घटते स्त्री-पुरुष प्रमाण

(ग) खडकवासला पोटनिवडणूक

(ह) टू-जी घोटाळा

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-304

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

TV JOURNALISM (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) What precautions should be taken to conduct Telephone Interview for a News Channel ? Explain the difference between 'On Location Interviews' and 'Studio Interviews'. **[15]**

OR

Q.1) Explain the difference between a TV Documentary and a TV News Story. Give examples. **[15]**

Q.2) Explain the growth of TV Journalism in India, with special reference to Regional News Channels. **[15]**

OR

Q.2) Which is your favorite News Channel ? How its programming and presentation style is different than others ? **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Impact of SITE

(b) Background Music and Sound Effects

(c) Teleprompter

(d) Vox Pop for TV

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-304

मराठी रूपांतर

दूरचित्रवाणी पत्रकारिता (२)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

प्र.1) एखाद्या वृत्तवाहिनीसाठी दूरध्वनीवरून मुलाखत घेताना कोणती दक्षता घेणे आवश्यक आहे ? तसेच, 'घटनास्थळावरील मुलाखत' आणि 'स्टुडिओतील मुलाखत' यातील फरक स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) दूरचित्रवाणीवरील माहितीपट आणि दूरचित्रवाणीवरील बातमी यांच्यातील फरक विविध उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.2) प्रादेशिक वृत्तवाहिन्यांच्या संदर्भात भारतातील दूरचित्रवाणी पत्रकारितेचा विकास विशद करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) तुमची आवडती वृत्तवाहिनी कोणती ? तिचे कार्यक्रम आणि सादरीकरण इतरांपेक्षा वेगळे कसे आहे, ते स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) 'साइट'चा परिणाम

(ब) पार्श्वसंगीत आणि विशेष ध्वनींचा वापर

(क) दूरनिवेदक (टेलिप्रॉम्प्टर)

(ड) दूरचित्रवाणीसाठी जनमत कार्यक्रम (व्हॉक्स पॉप)

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-305

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

RADIO JOURNALISM (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate marks.

Q.1) Explain the latest technology being used for radio productions and discuss the future trends in Radio Journalism. **[15]**

OR

Q.1) Explain the major role which All India Radio played in the development in India after Independence. **[15]**

Q.2) Explain the nature of News Services Division of All India Radio. **[15]**

OR

Q.2) Discuss the importance of Community Radio from Indian Perspective. Give suitable examples. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Podcasting

(b) Qualities of a Good RJ

(c) Phone-in programs

(d) Public Service Announcements

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 1

[4013]-305

मराठी रूपांतर

नभोवाणी पत्रकारिता (२)

Time : 2 Hours] [Max. Marks : 40

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) उजवीकडील अंक प्रश्नांचे गुण दर्शवितात.

(३) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) नभोवाणी कार्यक्रमांसाठी वापरल्या जाणाऱ्या अत्याधुनिक तंत्रज्ञानाचे वर्णन करा आणि नभोवाणी पत्रकारितेतील भावी प्रवाहांची चर्चा करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) स्वातंत्र्योतर भारताच्या विकासासाठी आकाशवाणीने बजावलेली महत्त्वपूर्ण भूमिका स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.2) आकाशवाणीच्या वृत्त सेवा विभागाचे स्वरुप स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) भारतीय दृष्टिकोनातून कम्युनिटी रेडिओचे महत्त्व सोदाहरण स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) पुढीलपैकी **कोणत्याही दोन** विषयांवर टिपा लिहा : **[10]**

(अ) पॉडकास्टिंग

(ब) आर.जे.ची गुणसंपदा

(क) फोन-इन कार्यक्रम

(ड) जनहितार्थ जाहिराती

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-306

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

NEW MEDIA (II)

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) Are New Media threat to Traditional Newspapers ? Discuss with examples. **[15]**

OR

Q.1) With the advent of new media, news values have changed drastically. Critically examine this statement with examples. **[15]**

Q.2) Why the Social Network Sites are becoming popular ? Explain with examples. **[15]**

OR

Q.2) What is 'Social Media' ? How it is useful in Democratic Societies ? Explain with examples. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Celebrity Twits

(b) E-governance

(c) Digital Divide

(d) On-line Classifieds

Total No. of Questions : 3] [Total No. of Printed Pages : 1

[4013]-306

मराठी रूपांतर

नवी माध्यमे (२)

Time : 2 Hours] [Max. Marks : 40

प्र.1) पारंपरिक वृत्तपत्रे नव्या माध्यमांमुळे संकटात सापडली आहेत का ? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) "नव्या माध्यमांच्या प्रसारामुळे बातमीमूल्यांमध्ये मोठे बदल झाले आहेत." या विधानाची सोदाहरण चिकित्सा करा. **[15]**

प्र.2) इंटरनेटवरील सामाजिक मैत्री स्थळे (सोशल नेटवर्क साइट्स) लोकप्रिय का होत आहेत ? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) सामाजिक माध्यमे (सोशल मीडिया) म्हणजे काय ? ती लोकशाही समाजात कशी उपयुक्त ठरत आहेत ? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) प्रसिद्ध व्यक्तींची 'ट्विटस'

(ब) ई-प्रशासन

(क) डिजिटल विषमता (डिजिटल डिव्हाइड)

(ड) इंटरनेटवरील छोट्या जाहिराती (ऑन-लाइन क्लासिफाइड्स)

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-307

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

AGRICULTURE JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) Explain how the Ban on Onion Exports affected the Onion Growers. **[15]**

OR

Q.1) Explain the impact of load shading in rural area on the Agriculture Sector. **[15]**

Q.2) Which are the tools of 'Agriculture Journalism' ? Explain with examples. **[15]**

OR

Q.2) Explain the relationship of Agro-based Industries and Rural Economy with suitable examples. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Return Journey of the Monsoon

(b) Organic Farming

(c) Rabbi and Kharip Seasons in the State

(d) Agitations for the Sugarcane Price

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-307

मराठी रूपांतर

कृषी पत्रकारिता

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

प्र.1) कांदा निर्यातबंदीचा कांदा उत्पादकांवर झालेला परिणाम स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) ग्रामीण भागातील वीज भारनियमनाचा कृषी क्षेत्रावर कसा परिणाम होत आहे, हे स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.2) कृषी पत्रकारितेची साधने कोणती ? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) कृषीआधारित उद्योग आणि ग्रामीण अर्थव्यवस्थेचे नाते विविध उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) मॉन्सूनचा परतीचा प्रवास

(ब) सेंद्रीय शेती

(क) महाराष्ट्रातील रब्बी व खरिप हंगाम

(ड) ऊस दरासाठी झालेली आंदोलने

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-308

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

DEVELOPMENT JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) What is Sustainable Development ? Explain with examples. **[15]**

OR

Q.1) Discuss Relevance of Development Journalism for social change in India. **[15]**

Q.2) Elaborate the use of Folk Media in Communicating Development with suitable examples. **[15]**

OR

Q.2) Discuss the Research Process and Frame Work for writing the development news. **[15]**

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Mahatma Phule's Concept of Empowerment

(b) People Centric Development

(c) Indian Press and Development Journalism

(d) New Age Media in Development Communication

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-308

मराठी रूपांतर

विकास पत्रकारिता

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

प्र.1) शाश्वत विकास म्हणजे काय ? उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) भारतातील सामाजिक परिवर्तनाच्या संदर्भात विकास पत्रकारितेच्या उपयुक्ततेची चर्चा करा. **[15]**

प्र.2) विकास संवादासाठी लोकमाध्यमांचा उपयोग योग्य उदाहरणांसह स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) विकासवार्तेच्या लेखनासाठी संशोधन प्रक्रिया आणि आराखड्याची चर्चा करा. **[15]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) महात्मा फुलेंची सक्षमीकरणाची संकल्पना

(ब) लोककेंद्री विकास

(क) भारतीय वृत्तपत्रे आणि विकास पत्रकारिता

(ड) विकास संज्ञापनात नवमाध्यमांची भूमिका

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-309

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

ENVIRONMENT JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Q.1) Explain with examples the Concept of Environment and its relationship with Development and Economy. **[15]**

OR

Q.1) Explain how NGOs can play an important role for the protection of environment with examples from Maharashtra. Give details of at least one such example. **[15]**

Q.2) Discuss the Science, Economics and Politics of 'Global Warming' in special context of India. **[15]**

OR

Q.2) Write a 300 words story on how your city is facing a problem of environmental degradation with the help of following points : **[15]**

Number of private vehicles has doubled in last 5 years, air pollution at major squares is above the normal level, river pollution, civic authorities have not enough infrastructures to clean the river, pollution affecting human health.

Q.3) Write short notes : **(Any Two)** **[10]**

(a) Biodiversity Hotspots in the Country

(b) Energy Security

(c) Environmental Coverage in Indian Media

(d) Water Conservation Movements in India

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 1**

[4013]-309

मराठी रूपांतर

पर्यावरण पत्रकारिता

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

प्र.1) पर्यावरणाची संकल्पना आणि त्याचे विकास व आर्थिक विषयांशी असलेले नाते सोदाहरण स्पष्ट करा. **[15]**

किंवा

प्र.1) पर्यावरणाच्या रक्षणात सरकारेतर स्वयंसेवी संस्थांची (एनजीओ) भूमिका महाराष्ट्रातील विविध उदाहरणे देऊन स्पष्ट करा. यातील एखाद्या उदाहरणाचे तपशीलवार विवेचन करा. **[15]**

प्र.2) जागतिक तापमानवाढीचे विज्ञान, अर्थकारण आणि राजकारणाची भारताच्या विशेष संदर्भात चर्चा करा. **[15]**

किंवा

प्र.2) तुमच्या शहरातील पर्यावरणाचा कसा ऱ्हास होत आहे, यासंबंधी तीनशे शब्दांत बातमी लिहा. त्यासाठी पुढील मुद्यांचा आधार घ्या : **[15]**

गेल्या पाच वर्षांत खाजगी वाहनांची दुप्पट झालेली संख्या, महत्त्वाच्या चौकांमध्ये वायू प्रदूषणाची पातळी सामान्य पातळीपेक्षा अधिक, नदी प्रदूषण, नदी शुद्धीकरणासाठी नागरी प्रशासनाकडे पायाभूत सुविधांचा अभाव, प्रदूषणाचे मानवी आरोग्यावर होणारे परिणाम.

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही दोन**) **[10]**

(अ) देशातील जैवविविधतेची संवेदनशील ठिकाणे

(ब) ऊर्जा सुरक्षा

(क) भारतीय माध्यमांमधील पर्यावरणविषयक वार्तांकन

(ड) भारतातील जलसंधारणाच्या चळवळी

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-310

M.J.M.C. (Semester - III) Examination - 2011

SCIENCE JOURNALISM

(Semester Pattern)

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

Instructions :

(1) All questions are compulsory.

(2) Figures to the right indicate full marks.

Q.1) "Scientific Research should not remain limited to laboratories, but should reach to the common man." Explain with examples. **[10]**

OR

Q.1) What are Superstitions ? How media can play a role in eradicating them ? **[10]**

Q.2) Write a news story about importance of Polio Vaccine with the help of following points :

(a) Causes of Polio

(b) Use of Vaccine

(c) Misunderstanding about its use in Society

(d) Government's Drive against Polio

(e) Polio Free India **[10]**

OR

Q.2) What is Global Warming ? How 'Green House Gases' have played an important role in it ? **[10]**

Q.3) Write short notes : **(Any Four)** **[20]**

(a) Dr. Homi Bhabha

(b) International Year of Chemistry

(c) NARI

(d) Safety and Environmental Issues related to Nuclear Energy

(e) World Health Organisation

(f) Green Revolution

(g) CSIR

(h) Science Day

Total No. of Questions : 3] **[Total No. of Printed Pages : 2**

[4013]-310

मराठी रूपांतर

विज्ञान पत्रकारिता

Time : 2 Hours] **[Max. Marks : 40**

सूचना :

(१) सर्व प्रश्न अनिवार्य आहेत.

(२) मूळ इंग्रजी प्रश्नपत्रिका प्रमाण मानावी.

प्र.1) विज्ञान संशोधन हे प्रयोगशाळांपुरते मर्यादित न राहता सामान्य माणसापर्यंत पोहोचले पाहिजे, हे विधान सोदाहरण स्पष्ट करा. **[10]**

किंवा

प्र.1) अंधश्रद्धा म्हणजे काय ? ती दूर करण्यात प्रसारमाध्यमे कशा प्रकारे भूमिका पार पाडू शकतात ? **[10]**

प्र.2) पोलिओ लसीचे महत्त्व सांगणारी बातमी खालील मुद्यांच्या आधारे लिहा : **[10]**

(अ) पोलिओची कारणे

(ब) लशीचा उपयोग

(क) लशीबाबत समाजात असलेले गैरसमज

(ड) सरकारची पोलिओ निर्मूलन मोहीम

(इ) पोलिओमुक्त भारत

किंवा

प्र.2) जागतिक तापमान वाढ (ग्लोबल वॉर्मिंग) म्हणजे काय ? 'हरितगृह वायू' (ग्रीनहाऊस गॅसेस) त्यात काय भूमिका पार पाडतात ? **[10]**

प्र.3) टिपा लिहा : (**कोणत्याही चार**) **[20]**

(अ) डॉ. होमी भाभा

(ब) आंतरराष्ट्रीय रसायनशास्त्र वर्ष

(क) एनएआरआय (नारी)

(ड) अणुऊर्जेशी संबंधित सुरक्षा व पर्यावरणविषयक प्रश्न

(इ) जागतिक आरोग्य संघटना

(फ) हरित क्रांती

(ग) सीएसआयआर

(ह) विज्ञानदिन